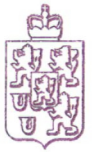

AFSCHRIFT

provincie limburg

Ingekomen

14 DEC. 2018

De raad van de gemeente
Valkenburg aan de Geul
Postbus 998
6300 AZ VALKENBURG

Cluster FIN
E-mail mgc.schnabel@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2018/85927
Vpl. nummer
Bijlage(n)

Behandeld M.G.C. Schnabel
Telefoon + 31 43 389 72 58
Uw kenmerk
Maastricht 11 december 2018
Verzonden

12 DEC. 2018

Onderwerp
Begroting 2019

Geachte raad,

In ons schrijven van 20 maart 2018, 2018/17791, hebben wij uiteengezet onder welke voorwaarden een gemeente in 2019 in aanmerking kan komen voor repressief begrotingstoezicht.

Aangezien uw gemeente aan alle voorwaarden voldoet, komt zij in 2019 voor deze vorm van toezicht in aanmerking.

Dat betekent dat noch de begroting, noch de wijzigingen daarvan onze goedkeuring behoeven.

Volledigheidshalve wijzen wij u erop, dat de begrotingswijzigingen, op grond van het bepaalde in artikel 192, juncto 191 lid 2 van de Gemeentewet, wel binnen twee weken ter kennisname aan ons moeten worden toegezonden.

Begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022

Naar aanleiding van ons onderzoek van uw begroting 2019 merken we het volgende op. De door uw raad vastgestelde begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022, inclusief de 1ste begrotingswijziging 2019 (onder meer de septembercirculaire 2018 van het gemeentefonds) laat voor alle jaarschijven positieve saldi zien van € 63.000 (in 2019), € 96.000 (in 2020), € 116.000 (in 2021) en € 230.000 (in 2022). De Gemeentewet draagt de raad op een begroting vast te stellen met een structureel en reëel evenwicht. En als dat niet mogelijk is, dan moet de raad zorgen dat dit evenwicht in de periode van de meerjarenraming wordt hersteld.

In de begroting worden de structurele saldi, gezuiverd van de incidentele resultaten, gepresenteerd. Hieruit blijkt dat voor de jaarschijven 2019 en 2020 sprake is van tekorten van € 331.000 en € 316.000.

In de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 zijn aanzienlijke nog te realiseren, dan wel nog te concretiseren taakstellingen opgenomen voor een bedrag van € 255.000 in 2019, € 255.000 in 2020, € 1.446.000 in 2021 en € 1.538.000 in 2022. Een belangrijk deel van de ingeboekte taakstellingen is de ombuigingsmaatregel bij het complex De Polfermolen, waardoor vanaf 2021 structureel een bedrag van € 1,2 miljoen wordt omgebogen. De realisatie van deze taakstellingen is essentieel voor het kunnen realiseren van de voor de jaarschijven 2021 en 2022 gepresenteerde overschotten van respectievelijk € 164.000 en € 278.000. Hiermee wordt voldaan aan het herstel van het structureel en reëel evenwicht in de periode van de meerjarenraming 2020-2022.

In deze begroting is een keur aan nieuw beleid opgevoerd voor een bedrag van ruim € 4 miljoen incidenteel en € 0,7 miljoen structureel. Onder meer is (incidenteel) een budget opgevoerd van € 630.000 voor enkele nader bepaalde onderwerpen, welke samenhangen met toekomstige (grote) evenementen. Dit bedrag wordt gedoteerd aan een in te stellen bestemmingsreserve economische activiteiten. Tevens heeft u besloten om voor het, in de komende periode, kunnen (co)financieren van enkele strategische projecten een bedrag van € 2 miljoen te reserveren. Voor de dekking van het nieuwe beleid wordt voor een bedrag van ruim € 4 miljoen geput uit de reserve opbrengst aandelen Essent. De overige dekking vindt plaats door onder meer het schrappen van dotaties aan de onderhoudsvoorziening Polfermolen (in 2019 en 2020).

Zoals in de begroting wordt gesteld, zal uw raad een aantal strategische keuzes moeten maken met betrekking tot de gemeentelijke eigendommen en de gebiedsontwikkeling. Wij zullen de door u te maken keuzes met veel belangstelling volgen.

Ontwikkelingen in 2019 e.v.

Hieronder stippen we een aantal onderwerpen aan die bij veel of alle Limburgse gemeenten bij hun begroting 2019 spelen en in ieder geval voor Valkenburg aan de Geul relevant zijn.

Het Sociaal Domein

2019 wordt het vijfde jaar dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het Sociaal Domein. En de gemeenten hebben laten zien dat zij deze taken kunnen uitvoeren.

Toch zal 2019 niet het jaar worden, waarin gemeenten het na alle inspanningen eens wat rustiger aan kunnen doen. Het blijft alle hens aan dek, ook voor wat betreft de financiën.

De vraag naar algemene en maatwerkvoorzieningen in het Sociaal Domein blijft groot en dreigt steeds groter te worden. De lasten stijgen en zijn door een aantal factoren ook moeilijk te beheersen.

De baten zijn beter te ramen, maar blijven in hun ontwikkeling achter bij de lastenstijging.

Per onderdeel van het Sociaal Domein en per gemeente ziet het financiële beeld er anders uit. Wel lijkt er in de loop van de tijd op vele punten een achteruitgang op te treden. Meer gemeenten zitten met een tekort op het Sociaal Domein. Naast de Jeugdzorg lijkt nu ook de WMO 2015 vaker een tekort te laten zien.

Het Sociaal Domein wordt daarmee voor een groeiend aantal gemeenten een financieel probleem. Aan de ene kant zal het transformatiebeleid van gemeenten verder in- en doorgevoerd en waar nodig verbeterd moeten worden.

Aan de andere kant zal elke gemeente met financiële problemen daarvoor financiële oplossingen moeten vinden. En waar het probleem structureel wordt, zal ook de oplossing structureel moeten zijn.

Op macroniveau vinden onderzoeken plaats naar de oorzaken van de tekorten. De uitkomsten, wat er mee gaat gebeuren en wanneer oplossingen worden ingevoerd, dat alles is nog onbekend.

Elke gemeente zal in haar eigen situatie ervoor moeten zorgen dat de structurele lasten van het Sociaal Domein met structurele baten worden gedekt. Als dat lukt met de baten die het Rijk voor het Sociaal Domein geeft, dan is dat voor de gemeente een mooie uitkomst en is de uitvoering budgettair neutraal; dat was in 2015 voor vele gemeenten ook het uitgangspunt.

Lukt dat niet dan zal de gemeente structurele algemene middelen voor de uitvoering van het Sociaal Domein moeten vrijmaken. Het blijven dekken van structurele tekorten met incidentele middelen, zoals onttrekkingen aan reserves, is geen duurzame oplossing. Daar is de gemeente uiteindelijk niet mee geholpen. Maar ook wij als toezichthouder kunnen daar niet mee akkoord gaan. U geeft in de begroting aan dat op basis van de huidige inzichten de begroting van het sociaal domein structureel sluitend is.

De risico's die altijd aan de uitvoering van het Sociaal Domein zullen blijven vastzitten, zullen elke gemeente dwingen de uitvoering voortdurend te monitoren en bij te sturen.

Aanpassingen in het BBV

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de laatste jaren een aantal keren ingrijpend gewijzigd. Uitgangspunt daarbij is dat de begroting transparant moet zijn voor u als raad, maar ook voor iedereen die met de gemeente te maken heeft. Transparant wordt de begroting ook door deze beter vergelijkbaar te maken met begrotingen van andere gemeenten. Dat vereist dat op een aantal punten de begrotingen uniform moeten zijn.

Deze ideeën leid(d)en tot veel nieuwe voorschriften. Terwijl eerder alleen werd voorgeschreven waarover de begroting informatie moest geven, zijn er nu tal van vormvoorschriften met strakke rekenregels. De gemeente moet meer informatie in de begroting opnemen, ook als zij daar zelf wellicht niet altijd het nut van inziet.

Het blijft mogelijk naar eigen inzicht informatie in de begroting op te nemen, maar het ontslaat de gemeente niet van de verplichting ook het BBV te volgen.

Als toezichthouder zullen wij elke gemeente blijven aanspreken op ontbrekende informatie die het BBV de gemeente voorschrijft.

Omgevingswet

De Omgevingswet gaat per 1 januari 2021 in. Wet- en regelgeving voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water worden gebundeld. Aanvragen van vergunningen wordt eenvoudiger.

Gemeenten, maar ook het Rijk en de provincies zijn dan verplicht een omgevingsvisie te maken. De omgevingsvisie moet in een omgevingsplan en programma's worden uitgewerkt. Het gemeentelijk omgevingsplan bevat gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving. In de programma's staan maatregelen om de omgevingswaarde of een andere doelstelling te bereiken.

Dit gaat voor gemeenten veel betekenen, in de voorbereiding op en bij de uitvoering van de wet. Er zijn dan natuurlijk ook financiële gevolgen.

Invoering van de Omgevingswet is een omvangrijk karwei. Voor zover u niet al gestart bent met de voorbereidingen, is het van belang daar nu mee aan de slag te gaan. Ook financieel zullen daar middelen voor beschikbaar moeten worden gesteld.

Presentatie saldi begroting en meerjarenraming

Sinds 1 juli 2013 legt de Gemeentewet de raad op om een begroting vast te stellen die een structureel en reëel evenwicht heeft. De raad kan daarvan afwijken als het aannemelijk is dat dit evenwicht in de periode van de meerjarenraming zal worden bereikt.

Als toezichthouder zijn wij verplicht om de begrotingen van de gemeenten te beoordelen op het structureel en reëel saldo. En net als de raad moeten wij kijken of de meerjarenraming een structureel en reëel evenwicht laat zien, als de begroting dat niet heeft. Deze saldi zijn bepalend voor de vorm van toezicht.

Gelet op de opdracht aan de raad in de Gemeentewet, vinden wij het niet meer dan logisch dat elke begroting en meerjarenraming ook deze saldi laten zien. Omdat in veel begrotingen deze saldi niet of niet duidelijk werden gepresenteerd, hebben wij in onze hierboven al genoemde brief van 20 maart 2018 over de begroting 2019 een presentatie van het saldo met een uitsplitsing naar het incidentele en het structurele deel opgenomen. Wij hebben geschreven deze presentatie vanaf de begroting 2019 in uw begroting op te nemen. Wij stellen vast dat uw (meerjaren)begroting 2019-2022 dit overzicht bevat.

Onderhoud kapitaalgoederen

De invoering van het zogenaamde adaptief wegbeheer voor het onderhoud van het wegennet heeft een eenmalige inhaalslag bij het wegwerken van achterstallig onderhoud in gang gezet en vraagt structureel om een uitbreiding van het onderhoudsbudget. Deze middelen zijn vooralsnog als een taakstelling in de begroting en meerjarenraming opgevoerd.

Voor de civieltechnische kunstwerken beschikt u niet over een actueel onderhoudsplan. Wij adviseren u om het bestaande onderhoudsplan in de komende periode te actualiseren.

Tot slot merken wij nog het volgende op.

Financiële verdiepingsonderzoeken 2019 bij gemeenten in Noord-Limburg

We voeren één keer in de vier jaar een verdiepingsonderzoek bij een gemeente uit. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek dat in een rapport vastligt, besluiten wij of de gemeente voor vier jaar repressief toezicht kan krijgen.

In 2019 gaan we de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 van de gemeenten in Noord-Limburg op deze manier onderzoeken.

Een afschrift van deze brief hebben wij aan het college van uw gemeente gestuurd.

Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering).

Het bezwaar moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming; Postbus 5700; 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl en klik vervolgens op de button 'e-loket'.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. R.J. Smeets RA
clustermanager Financiën